

Muziekpoppentheater Pantijn (Amsterdam, 1985) II

Speeltekst: 'Feest voor iedereen' (vervolg)

Motorgeronk. Er draait een taxi de straat in. De taxi van Arie Pieper. Bij het parkeren rijdt hij de kan tulpen pardoes omver. Hij zwaait het portier open en stapt uit. Zijn autoradio staat nog aan. Er zijn net nieuwsberichten:

'De verwarring rond de bankroof wordt steeds groter. Vliegende geiten, vliegende schotels, een straf van God, die het einde der tijden aankondigt. Buitenlands terrorisme wordt niet uitgesloten. De politie verzoekt geen signalementen meer door te geven. Alle wegen richting Amsterdam zijn afgezet.'

Arie Pieper slaat het portier dicht. Meteen schiet er een bliksemflits door de lucht en rommelt de donder. Het is een teken van de duivel. Arie heeft het teken begrepen. 'Goed zo,' zegt hij. 'Alles gaat volgens plan.' Katrijn komt aanlopen en ziet de omgevallen kan met tulpen. 'Heb jij die bloeme omver gereje?' vraagt ze aan Arie. 'Ze stonden in de weg, midden op straat,' antwoordt Arie. 'Allicht, we gefe een straatfeest,' zegt Katrijn. Nijdig zegt Arie dat hij tegen het feest is. 'Het geeft alleen maar rotzooi,' moppert hij. 'En luchtverontreiniging. Ruik jij dan niets?' 'Ik ruik niks,' zegt Katrijn. 'Toen de Ali's hier kwamen wonen, rook ik 't voor het eerst,' gaat Arie verder. 'Ali's? Ali's?' vraagt Katrijn en ze trilt van verontwaardiging. 'Je bedoelt de familie Hassan!' Woedend geeft ze Arie een flinke oplawaai, zodat hij achterover tegen zijn taxi aanvalt. Maar Arie gaat door met zijn gemene praatjes.

'En al die andere buitenlanders,' zegt hij, 'toen werd 't nog erger.' 'Maar wāt dan?' wil Katrijn weten. 'Die knoflookgeur,' zegt Arie. Nu snapt Katrijn het. Hij heeft het over haar heerlijke, onovertroffen internationale knoflooksaus. Arie steekt zijn neus in het pannetje en roept: 'Ik word vergiftigd, ik val flauw.' Nou, daar zal Katrijn hem wel even bij helpen. Ze duwt Arie's hoofd in de pan. Na een tijdje laat ze hem weer los. Maar ze is nog niet klaar met hem. Oh nee. Ze geeft hem ook nog het recept:

'Je neemt een grote lepel knoflooksaus,' roept ze. En - Baf - slaat ze hem ermee om de oren. 'En nog een,' - Baf - krijgt hij weer een mep. 'En nog een,' - Baf, Baf, Baf, slaat ze Arie Pieper met de sauslepel van het toneel. 'Hèhè, dat lucht op,' zucht ze en ze gaat weg om te kijken hoever buurvrouw met haar pom is.

Maar o wee! Slechtheid laat zich niet zo gemakkelijk uitbannen. Kijk, daar komt Arie Pieper alweer aansluipen. En hoor..... dat mekkerende geluid. Dat is van de duivel. Zie hem daar als een vlam omhoog schieten. Arie en hij steken hun koppen bij elkaar om een boos plan te beramen. Ze gaan weg en zingen een lied:

'Haat en geweld - Gèld - geld, geld, geld.'

Zie nu hoe Arie Pieper terug komt, met een volle geldkist. Is het misschien de buit van de bankroof? Hij stort de kist leeg in de sauspans van Katrijn. Hoor je wat hij zegt?

'Ze zullen erom vechten. Ze zullen elkaar gaan haten. En dan gaat het feest mooi niet door.'
 Dat is dus hun opzet: verdeeldheid

zaaien onder de buurtgenoten. Arie Pieper stapt in zijn taxi en rijdt weg. Domme Arie. De kinderen hebben lekker alles gezien.

EEN PAN MET GELD

al. = 56

1. Wat een pan vol met geld! Zet ik maar in de poppenkast.
 2. met dat geld zou ik rijk zijn, hoefde nooit meer aan't werk te gaan.

1+2 Ja, dan wist ik het wel. 1. Dan... pakte ik alles en

1. = 180

maakte ik snel dat ik weg kwam.

2. Kon ik lekker alles doenen kopen wat ik wou.

2.

De beide vrouwen komen weer aanlopen. Buurvrouw is al klaar met haar pom. Katrijntje wil nu ook vol trots h  ar verrassing laten zien. Haar internationale knoflooksaus. Ze vraagt buurvrouw om hem te keuren. Mevrouw Pengel werpt een blik in het pannetje, kijkt naar Katrijn en roept dan verbaasd:

'Maar wat is dat? Een geldsaus?'

Katrijn begrijpt er niets van. Houdt buurvrouw haar voor de gek?

'Kijk dan zelf maar,' zegt buurvrouw.

Katrijn komt met haar neus boven het pannetje.

'Warempel, je hebt gelijk,' zegt ze.

Maar nu steekt er een duiveltje in haar op. Ze wordt begerig.

'Het is mijn pan,' zegt ze. 'Dan is het geld ook van mij.'

'Daar klopt niets van,' antwoordt buurvrouw.

'O jawel,' zegt Katrijn.

'Oooooh nee,' zegt buurvrouw.

'Oooooh ja!' roept Katrijn.

Buurvrouw Pengel is de verstandigste.

'Laten we geen ruzie maken,' zegt ze tegen Katrijn en die is het daar gelukkig mee eens. 'Waar komt dat geld eigenlijk vandaan?' vraagt buurvrouw zich af. Hadden die twee maar beter naar de kinderen geluisterd. Die roepen al de hele tijd dat het gestolen geld is. En dat Arie Pieper het in de pan heeft gestopt. Nu dringt het dan toch eindelijk tot hun beiden door. Ze realiseren zich, in wat voor een moeilijke situatie ze zijn geraakt. 'Dadelijk komt de politie en dan krijgen wij de schuld,' bedenken ze. 'En dan worden we gearresteerd en opgesloten.' 'Weg met het geld!' roept mevrouw Pengel en ze schuift de pan naar Katrijn toe.

'Oh nee,' zegt Katrijn en ze schuift hem terug.

'Het is toch jouw pan, dan is het ook jouw geld,' vindt buurvrouw.

Ze krijgen bijna weer ruzie. 'Ooooooh ja' en 'Ooooooh nee' klinkt het en de pan wordt van links naar rechts geschoven. 'We motten 'm verstoppen,' bedenkt Katrijn opeens.

'Maar waar?'

'Bij jou thuis,' oppert Katrijn.

'Liever bij jou thuis,' komt buurvrouw daar tegenin.

'In het huis van Karagöz,' verzint Katrijn. Dat vindt buurvrouw helemaal geen goed idee.

'Nee, daar zoeken ze 't eerst. Beter

bij jou thuis, jij bent een Hollander.' D  t vindt Katrijn ook niet zo'n goed idee, ze weet een oplossing.

'We verstoppen 't onder de grond.'

Ze gaan ieder een schep halen.

Kuchend en hummend verschijnt de agent ten tonele. Hij is nog steeds op zoek naar de bankrover. Zijn speurdersneus zegt hem dat hij op het goede spoor is. Hij ruikt de pan.

'Hmm. Weten jullie van wie die pan is?' vraagt hij aan de kinderen. 'Van Katrijntje Klaassen,' klinkt het antwoord. Ze komt juist aanlopen, met een schep in de hand.

'Hm, hmm. Is deze pan van jou?' vraagt de agent.

Katrijntje voelt zich ongemakkelijk. Ze durft geen ja en geen nee te zeggen. Maar als de agent aandringt moet ze wel bekennen.

'Als ik het niet dacht,' zegt de agent. 'En die zet je zomaar midden op straat? Hmm, hmm, dat is een strafbaar feit, hmm, hmm. Artikel nummer twee, hmm. Wat zit erin?'

Daar wil Katrijn natuurlijk geen antwoord op geven. Ze ontwijkt de vraag met: 'Wat erin zit is niet van mij.'

Dat is niet slim van haar. Nu weet de agent zeker, dat ze iets te verbergen heeft. Hij geeft haar bevel het deksel op te lichten. Katrijn gaat in volle breedte voor de pan staan, maar dat helpt niets. De agent duwt haar opzij, tilt het deksel op en kijkt in de pan.

'Maar die pan zit vol met geld. Geld van de bankoverval. Hmm, hmm. Mee naar het bureau,' zegt hij bars.

Maar Katrijntje is ook niet op haar achterhoofd gevallen. Ze weet zich uit de moeilijkheden te redden, net als haar Jan. Eerst probeert ze de agent af te leiden met grapjes. Maar als dat niet lukt, gebruikt ze haar schep. -Tak-tak-tak- slaat ze er de agent mee op zijn hoofd. Hij valt slap op de rand van de poppenkast.

'Mot je maar geen onschuldige vrouwe lastig valle,' voegt Katrijn hem toe. Als buurvrouw erbij komt, overleggen ze wat ze met het bewusteloze agentje moeten doen. Naar de politie brengen? Nee! Zelf weggaan, dat is maar het beste. Ze verdwijnen.

De agent komt weer bij. Langzaam richt hij zich op. Hij wrijft zijn hoofd en wendt zich tot de kinderen.

'O, o, wat was Katrijn kwaad zeg. Dus zij heeft 't geld niet in de pan gestopt? Dan was 't zeker mevrouw Pengel. Nee? Dan was het vast en zeker Karagöz.' De kinderen roepen hard van nee.

'Maar nu weet ik het zeker. Het was de familie Gopal,' zegt de agent heel beslist.

Weer roepen de kinderen 'Neeeee!'

De agent denkt een ogenblik na en zegt: 'Een ding staat vast, het was een buitenlander.'

Nu worden de kinderen echt woedend.

'Geen buitenlander!' roepen ze. 'Arie Pieper heeft 't gedaan!'

Tenslotte moet de agent het wel geloven. Arie Pieper komt op. Brutaalweg vraagt hij aan de agent of hij Katrijntje al gearresteerd heeft. Maar de agent spreekt hem streng toe. 'Ik heb alles gehoord over het geld,' zegt hij. 'Iedereen weet dat jij medeplichtig bent. Je bent een schande voor volk en vaderland.'

'Ik ben hier geboren en getogen,' protesteert Arie. Alsof dat er iets toe doet. En het lijkt wel alsof de agent ook al een vooroordeel tegen buitenlanders heeft, want hij antwoordt: 'Je bent nog erger dan de Ali's.'

'Je doet gewoon alsof je niets gehoord hebt,' probeert Arie. De agent maakt met zijn hoofd een beweging naar het publiek.

'Zij hebben alles gehoord,' zegt hij. 'Je had het slimmer aan moeten pakken.'

'Ik ontken alles,' zegt Arie op flinke toon.

Maar de agent houdt voet bij stuk. 'Het

spijt me Arie. Er zijn teveel getuigen. Ik moet je arresteren.'

Arie is een forse kerel. Hij verzet zich tegen zijn arrestatie en stoot met zijn hoofd in de maag van de agent. Maar die heeft judo geleerd. Vliegensvlug slaat hij zijn arm om Arie's hoofd en slingert de misdadiger over zijn schouder. In de poppenkast is zoiets een koud kunstje.

Katrijn heeft de arrestatie vanuit de verte gezien. Ze komt toelopen.

'Goed gedaan jochie,' zegt ze tegen de agent. 'Je bent een flinke kerel.'

Samen stoppen ze Arie Pieper in het sauspannetje en dragen hem zo van het toneel. Katrijn komt terug, want ze moet nu toch opschieten voor het feest. 'Ehèhèhèèè!' klinkt 't opeens. Als dat niet de stem van de duivel is. Zijn horens verschijnen boven de speelrand, daarna zijn akelige kop. En dan springt hij omhoog - met zijn vlammend rode lijf.

'Jou heb ik niet uitgenodigd,' bijt Katrijn hem toe.

'Je gaat naar de verdoemenis,' mekkert de duivel. 'Een enkele reis naar de hel.'

'Een reisje naar de hel, hel, hel,' zingt Katrijn onvervaard.

'Je gaat mee,' schreeuwt de duivel.

'Oooooh nee,' antwoordt Katrijn.

'Oooooh ja,' brult de duivel.

'OOOooooh nee,'

'OOCooooh ja,'

'OOOOOOOH NEE!' roept Katrijn en meteen verkoopt ze de duivel een flinke opdoffer. Maar hij slaat terug. Dappere Katrijn! Met volle kracht werpt ze zich op de duivel. Het wordt een wilde vechtpartij. De duivel is het sterkste. Maar Katrijn doet aan karate. Ze

weet de duivel op de vlucht te jagen. Juich niet te vroeg, daar komt hij alweer terug met een enorme drietand. Schuin voorover gebogen stelt hij zich op voor de aanval.

De muzikanten hebben intussen cirkusmuziek ingezet. Tromgeroffel kondigt aan, dat de beslissende slag nu gaat vallen.

De duivel richt zijn vork naar voren. Het tromgeroffel zwelt aan. De duivel stormt op Katrijntje toe. Er klinkt een klap en meteen daarna een luid gejammer. De duivel is met zijn drietand op de zijkant van de poppenkast gestoten. Muurvast zitten de tanden van de vork om de plank geklemd. Katrijn is lenig opzij gesprongen. Spottend kijkt ze toe hoe de duivel zijn vork probeert los te wrikken. Een slimmerik is ze. Wacht, ze zal wel even helpen. Ze duwt de duivel opzij, rukt de drietand los - en heeft nu zelf het wapen in handen! 'Een, twee, drie,' telt ze en ze spiest de duivel aan de vork.

Applaus voor Katrijn! Zegevierend tilt ze de vork met de duivel omhoog. Als een vlag aan een stok hangt hij daar. En zo draagt Katrijn hem naar de gevangenis.

Fanfare. Nu kan het festijn echt beginnen. 'Het is feest in de poppenkast,' zingen de muzikanten. Dansende lampionnetjes en kleurige vlaggetjes schuiven aan een lijntje boven het toneel. Flonkerende zeepbellen stijgen op uit de poppenkast, ze drijven langzaam naar de kinderen in de zaal. Buurvrouw Pengel, neef Karagöz, Jan Klaassen en Katrijn verschijnen in de straat. Kijk ze eens dansen! Hand in hand in een kring. Een bord wordt op de speelplank gezet. FEEST VOOR IEDEREEN staat erop.

De gordijntjes van de poppenkast gaan dicht. Voor het gesloten doek wuift een grote kartonnen hand. De volgende woorden zijn erop geschreven: Blijf van mijn vrienden af.

Bobby maakte een Surinaamse versie van 'Feest in de poppenkast':

$\text{♩} = 144$ Wie 'abbie wan fe-sa in' oen' stra-tie 'a or-ga-naf' Jan Klaas'anga ka-
 trijn bika na wan boen o- ka-gie foe sa-bie ma-kan-dra
 na wan fe-sa gie al-la s'ma n: spreek uit "ng"

Muziekpoppentheater Pantijn

De speelttekst 'Feest voor iedereen' is geschreven door Wim Kerkhove (Amsterdam, 1985). De volledige uitgave – met extra informatie over de voorstelling en Pantijn – is te raadplegen in de Poppenspe(e)lmuseumbibliotheek.

Zie: <http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/Document-Info.Asp?DocumentID=1831>.

Naar aanleiding van 'Feest voor iedereen' heeft Hetty Paërl in 1987 voor de 'Vrienden van Pantijn' een schimmentheatertje gerealiseerd.

Een reprint van deze uitgave met figuren, attributen en een uitleg van de schimmenspeltechniek – en nog heel veel meer informatie over 'Schuiven met schimmen' – is te vinden via de website van het museum: <http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/index.html>.

Zie ook: <http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/pdf/Schuivenmetschimmen.pdf>,

<http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/Poppentheater-abc.html>,

<http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/Techniek.html>,

<http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/techniek/speel17.html>

en <http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/pdf/speel3b.pdf>.

Contactformulier: <http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/MailForm.html>.

Hyperlinks: klik op de groen gezette woorden.

Veel lees- en speelplezier. Applaus!

Pagina 7 t/m 12: <http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/pdf/FeestvooriedereenII.pdf>.

Zie voor pagina 1 t/m 6:

<http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/pdf/FeestvooriedereenI.pdf>.

Oorspronkelijke uitgave: Muziekpoppentheater Pantijn © (Amsterdam, 1985).

Concept: HP/WK/OvdM © (2013).

Poppenspe(e)lmuseum

Poppenspe(e)lmuseum Musée de Marionnettes et de Guignol Puppentheatermuseum Puppetry Museum

Kerkweg 38 8193 KL Vorchten NL

Tel./Tél.: +31(0)578 - 56 02 39 Fax: +31(0)578 - 56 06 21 Info: +31(0)578 - 63 13 29

www.poppenspelmuseum.nl www.poppenspel.info www.poppenspelmuseum.nl/onderwijs

www.geheugenvannederland.nl/poppenspel2 www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl info@poppenspelmuseum.nl